

Пројекат Швајцарске агенције за развој и сарадњу (SDC)

"Подршка спровођењу Акционог плана Стратегије реформе јавне управе - реформа локалне самоуправе 2016-2019"

АНАЛИТИЧКИ СЕРВИС ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

КОРИСНИЧКО УПУТСТВО

Београд, април 2021. године

КОРИШЋЕНЕ СКРАЋЕНИЦЕ

АПР	Агенција за привредне регистре
ИС	Информациони систем
ЈЛС	Јединице локалне самоуправе
МДУЛС	Министарство државне управе и локалне самоуправе
МРЗБСП	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
НСЗ	Национална служба за запошљавање
ПИО	Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање
РЗС	Републички завод за статистику
РСЈП	Републички секретаријат за јавне политике
СКГО	Стална конференција градова и општина
SDC	Швајцарска агенција за развој и сарадњу

УВОД

Аналитички сервис ЈЛС, као део информационог система ЈЛС, је резултат реализације компоненте „Техничка помоћ у циљу унапређења креирања политика засновано на чињенично утемељеним одлукама, као и финансијско планирање и мерење, на нивоу локалних самоуправа“ пројекта „**Подршка спровођењу Акционог плана Стратегије реформе јавне управе - реформа локалне самоуправе 2016-2019**“, финансираног од стране Швајцарске агенције за развој и сарадњу, који спроводи Министарство државне управе и локалне самоуправе, у партнерству са Републичким секретаријатом за јавне политике и Сталном конференција градова и општина.

Информациони систем ЈЛС ће, поред аналитичког сервиса ЈЛС, обухватити и приказ послова и надлежности ЈЛС, моделе организационих структура ЈЛС заснованих на функционалној анализи ЈЛС, моделе административних процедура ЈЛС и анализу најбољих механизма за успостављање међуопштинске сарадње.

ЦИЉ

Аналитички сервис ЈЛС треба да омогући **доношење будућих јавних политика и законске регулативе везане за ЈЛС, утемељених на објективним чињеницама и утврђеном стању**, ефикасније коришћење ресурса на нивоу ЈЛС, међусобно поређење ЈЛС, пружање транспарентних информација грађанима и привреди о раду ЈЛС, као и да допринесе бољој припреми буџета, анализи и процени ефеката.

Аналитички сервис ЈЛС формиран је првенствено ради **пружања транспарентних информација грађанима и привреди о раду ЈЛС**, али и онима који ову врсту података користе у својим анализама и истраживањима.

Сервис је креиран тако да омогући визуализацију селектованих скупова података, али и њихово учитавање у MS Excel програму (.xlsx) ради даљег коришћења у анализама.

ПОДАЦИ / ИНДИКАТОРИ

Доступни скупови податка / **индикатори** /

за период 2011-2019. године у следећим областима:

- Основи подаци за ЈЛС (подаци о територији, становништву, основним показатељима демографских кретања...)
- Финансијски показатељи ЈЛС (подаци о приходима и расходима и њиховој структури, као и подаци о резултатима и задужености ЈЛС)
- Социјална заштита (подаци о правима и услугама социјалне заштите финансиране из буџета Републике Србије)
- Финансијски показатељи јавно комуналних предузећа (основни подаци, структура имовине, извори средстава, солвентност, ликвидност...)
- Здравство (здравствене установе и кадрови, учесталост обољевања, јавни расходи за здравствену и социјалну заштиту)
- Образовање (становништво према школској спреми, предшколско образовање, основно образовање, средње образовање, високо образовање, јавни расходи за здравство)

за године 2012, 2015 и 2018. у области:

- Социјална заштита у надлежности ЈЛС (подаци о финансирању и пруженим услугама корисницима социјалне заштите из надлежности ЈЛС)

за годину 2012. у области:

- Пољопривреда (подаци о газдинствима, радној снази, земљишту, сточном фонду и механизацији)

Даљим развојем информационог система ЈЛС, Аналитички сервис ће обухватити и друге области од значаја за доношење одлука на нивоу ЈЛС (као нпр. здравство и образовање).

ИЗВОР ПОДАТАКА

Републички завод за статистику, Јединице локалне самоуправе, Министарство финансија Републике Србије - Управа за јавни дуг, Агенција за привредне регистре, Министарство финансија Републике Србије - Управа царина, Национална служба за запошљавање, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Републички завод за социјалну заштиту, Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“

ТЕХНИЧКИ ПРЕДУСЛОВИ

Приказ података је оптимизован за прегледаче Chrome, Edge, Firefox.

АНАЛИТИЧКИ СЕРВИС ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Аналитички сервис ЈЛС ради на основу упита задатог од стране корисника.

Упит се поставља одабиром параметара понуђених у падајућим листама. Одабир општина и индикатора је обавезан. Сви остали параметри су опциони.

Расположиви параметри

1. Територијални параметри (**Регион,Област, Општина**)

Ови параметри су хијерархијски уређени што значи да избором региона или више региона аутоматски смањујете могућност бирања области (општина), биће приказане само оне области (општине) које припадају изабраном региону (регионима).

2. Параметри за сужавање скупа података на основу **степенa развијености општине, броја становника и година** на које се односе подаци

Избором параметара за **степен развијености општине и број становника** сужавамо скуп тражених података у извештају (нпр. *Уколико смо се определили за 5 општина а изаберемо параметар који прецизира број становника, у коначни извештај ће ући само оне општине које испуњавају постављени услов; на исти начин одабир степена развијености општине може да искључи неку од претходно изабраних општина из извештаја*).

Одабиром вредности параметра **године** (година) бирамо временску серију за коју ће подаци бити приказани.

3. Параметри везани за избор **индикатора** (област индикатора, индикатор, вредност)

Област индикатора и Индикатор су хијерархијски уређени параметри. У једном упиту је могуће изабрати само једну област. Избором области индикатора у наредном менију ће бити приказани само они индикатори који припадају претходно изабраној области.

(Уколико имате недоумица у избору индикатора, прочитајте објашњење са линка Методолошке напомене)

Вредност подразумева начин обрачуна за задати индикатор уколико се ради о **индикаторима коју су финансијске природе**. Корисник може бирати номиналну вредност, реалну вредност, као и вредност у ЕУР.

4. Параметри везани за приказ извештаја (**тип извештаја, врста приказа извештаја, сортирање**)

Одабиром ових параметара бирамо начин на који ће подаци бити приказани на екрану. Уколико се одабере табеларни приказ извештаја, омогућено је и преузимање података у неком од понуђених формата.

ПОЧЕТАК РАДА

Одабиром опције **Аналитички сервис ЈЛС** на веб сајту РСЈП <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>, отвара се почетни екран:

Регион
Изаберите регион ▾

Област
Изаберите област ▾

Општине
Изаберите општину ▾

Корисничко упутство

Степен развијености
Изаберите степен развијености ▾

Број становника
Изаберите број становника ▾

Година
2019 ▾

Област индикатора
Изаберите област индикатора ▾

Индикатор
Нисте изабрали област индикатора ▾

Вредност
РСД, номинално ▾

Методолошке напомене

Тип извештаја
По општинама ▾

Врста приказа
Оба ▾

Сортирање
Назив индикатора ▲ ▾

Поништи избор

Прикажи извештај

ОДАБИР ТЕРИТОРИЈЕ

Притиском на стрелицу **Изаберите регион**, у падајућем менију ће се појавити списак свих региона у Србији.

Регион

Регион Јужне и Источне Србије ▾

- Изабери све**
- Београдски регион
- Регион Војводине
- Регион Шумадије и Западне Србије
- Регион Јужне и Источне Србије

Корисник има могућност да изабере један или више региона¹. Уколико не изврши никакав избор, подразумева се да су одабрани сви региони.

¹ Од 1999. без података за АП Косово и Метохија

Следеће изборно поље се односи на **избор области**.

Уколико је корисник изабрао један или више региона, у падајућем менију Области ће се појавити само оне области које припадају изабраним регионима.

Корисник има могућност да изабере једну или више области. Уколико не изврши никакав избор, подразумева се да су одабране све области приказане у падајућем менију.

Област

2 Изабрано ▾

Претражи

- Изабери све**
- Борска област
- Браничевска област
- Зајечарска област
- Јабланичка област
- Нишавска област
- Пиротска област
- Подунавска област
- Пчињска област
- Топличка област

Општине

Изаберите општину ⇅

- Изабери све**
- Алексинац
- Гаџин Хан
- Дољевац
- Жабари
- Жагубица
- Кучево
- Мало Црниће
- Ниш - град
- Ниш-Медијана
- Ниш-Нишка Бања
- Ниш-Палилула

Следеће изборно поље је поље **Општина**, основна територијална јединица за коју се приказују подаци.

Ово поље је обавезно!

Уколико је корисник изабрао један или више региона/области, у падајућем менију Општина ће се појавити само оне општине које припадају изабраним регионима/областима.

Обележавањем општина из падајућег менија, прави се подкуп података за будући извештај по територијаном принципу. Можемо изабрати једну, више или све општине са падајуће листе.

Напомена: Одабир општина је могуће извршити и без претходног одабира региона/области директно из поља **Изабери општину**. У том случају ће у падајућем менију бити приказане све општине сортиране по азбучном реду.

Могуће је изабрати све општине и добити графички приказ **само** уколико се изабере један индикатор. Уколико се изаберу све општине и два и више индикатора, бићете обавештени да сте изабрали превелики број параметара за генерисање графикона и да ће у том случају бити генерисана само табела.

СУЖАВАЊЕ ИЗБОРА (опционо)

Како би сузио сет података у извештају, кориснику су на располагању следеће могућности:

Избор степена развијености општине

(дефинисан на основу Уредбе²)

Степен развијености

Изаберите степен развијености ▾

- Изабери све
- I група (изнад републичког просека)
- II група (80%-100% републичког просека)
- III група (60%-80% републичког просека)
- IV група (испод 60% републичког просека)
- IV-а група девастирана подручја (испод 50% републичког просека)

Избор распона броја становника

(последње процењено стање)

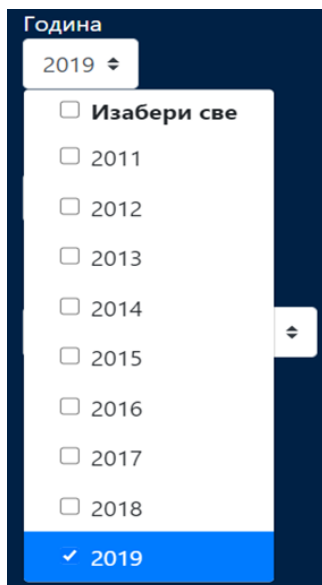
Број становника

од 30.001 до 50.000 ▾

- Изабери све
- до 10.000
- од 10.001 до 20.000
- од 20.001 до 30.000
- од 30.001 до 50.000
- од 50.001 до 100.000
- преко 100.001

² Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе ("Сл. гласник РС", бр. 104/2014)

У пољу **Изабери годину** корисник се опредељује за период за који жели податке у извештају.



The image shows a user interface for selecting a year. At the top, there is a label "Година" (Year) and a dropdown menu currently showing "2019". Below this, a list of years from 2011 to 2018 is displayed, each with an unchecked checkbox. The year 2019 is highlighted in blue at the bottom of the list, with a checkmark next to it. A small "Изабери све" (Select all) option is also visible at the top of the list.

У случају да не изабере период, подразумева се да жели податке за последњу годину за које постоје подаци.

Напомена: За податке за које не постоје континуиране серије (пољопривреда, социјална заштита у надлежности ЈЛС) одабир периода вршити према информацијама доступним у изборнику Област индикатора

ИНДИКАТОРИ

Област индикатора

Изаберите област индикатора ▾

- 01. Основни подаци за ЈЛС (60 индикатора)
- 02. Финансијски показатељи ЈЛС (73 индикатора)
- 03. Привреда (93 индикатора)
- 04. Социјална заштита (32 индикатора)
- 04.а Социјална заштита у надлежности ЈЛС - Анкета 2012, 2015 и 2018 (18 индикатора)
- 05. Пољопривреда - Попис 2012 (47 индикатора)
- 06. Финансијски показатељи јавно комуналних предузећа (71 индикатора)
- 07. Здравство (33 индикатора)
- 08. Образовање (92 индикатора)

Корисник се опредељује за једну **област индикатора** у пољу за избор.

Поред сваке области је у загради означен податак о броју расположивих индикатора. Уколико је вредност 0 то значи да за ту област још увек нема расположивих индикатора у бази.

Индикатор

Изаберите индикатор ▾

Претражи

Изабери све

- 01. Укупни приходи
- 02. Укупни приходи по становнику
- 03. Изворни и уступљени приходи
- 04. Степен самофинансирања ЈЛС
- 05. Финансијска аутономија ЈЛС
- 06. Текући приходи
- 07. Текући приходи по становнику
- 08. Текући приходи. као % укупних прихода
- 09. Приходи од пореза
- 10. Приходи од пореза по становнику
- 11. Приходи од пореза. као % текућих прихода

Након избора области, врши се избор једног или више индикатора у пољу **Изаберите индикатор** скрловањем падајуће листе.

Ово поље је обавезно!

Важно: Уколико корисник изабере више од једног индикатора, извештај ће бити формиран табеларно, без графичког приказа !!!!

Вредност

РСД, номинално ⇅

РСД, номинално

РСД, реално

ЕУР

Након избора индикатора, уколико се ради о **индикаторима који су финансијске природе**, корисник се опредељује за **начин приказивања вредности индикатора**. Подразумевана вредност је *РСД номинално*.

ПОДЕШАВАЊЕ ИЗВЕШТАЈА

Тип извештаја

По општинама ⇅

По општинама

По индикаторима

Избором **Тип извештаја** корисник се опредељује за начин груписања и приказивања података у извештају.

Врста приказа

Оба ⇅

Табела

Графикон

Оба

Избором **Врста приказа** одлучујемо се за табеларни и/или графички приказ.

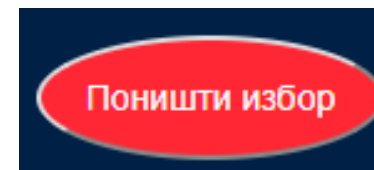
Као што је раније напоменуто, у случајевима да бира више од једног индикатора графички приказ није могућ, о чему корисник добија поруку.

Претпостављена вредност је приказ оба извештаја.

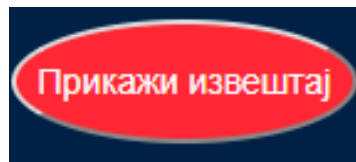
- Вредност индикатора ▲
- Вредност индикатора ▼
- Јединица мере ▲
- Јединица мере ▼
- Назив индикатора ▲
- Назив индикатора ▼
- Назив области ▲
- Назив области ▼
- Општина ▲
- Општина ▼
- Степен развијености ▲
- Степен развијености ▼

Сортирање омогућава подешавање приказа изабраних података. Можете се одредити за једну од понуђених опција. Стрелица на горе указује на растући редослед, стрелица на доле на опадајући редослед.

Уколико се предомисли по питању избора, корисник може у сваком тренутку изабрати опцију **Поништи избор** и започети избор из почетка.



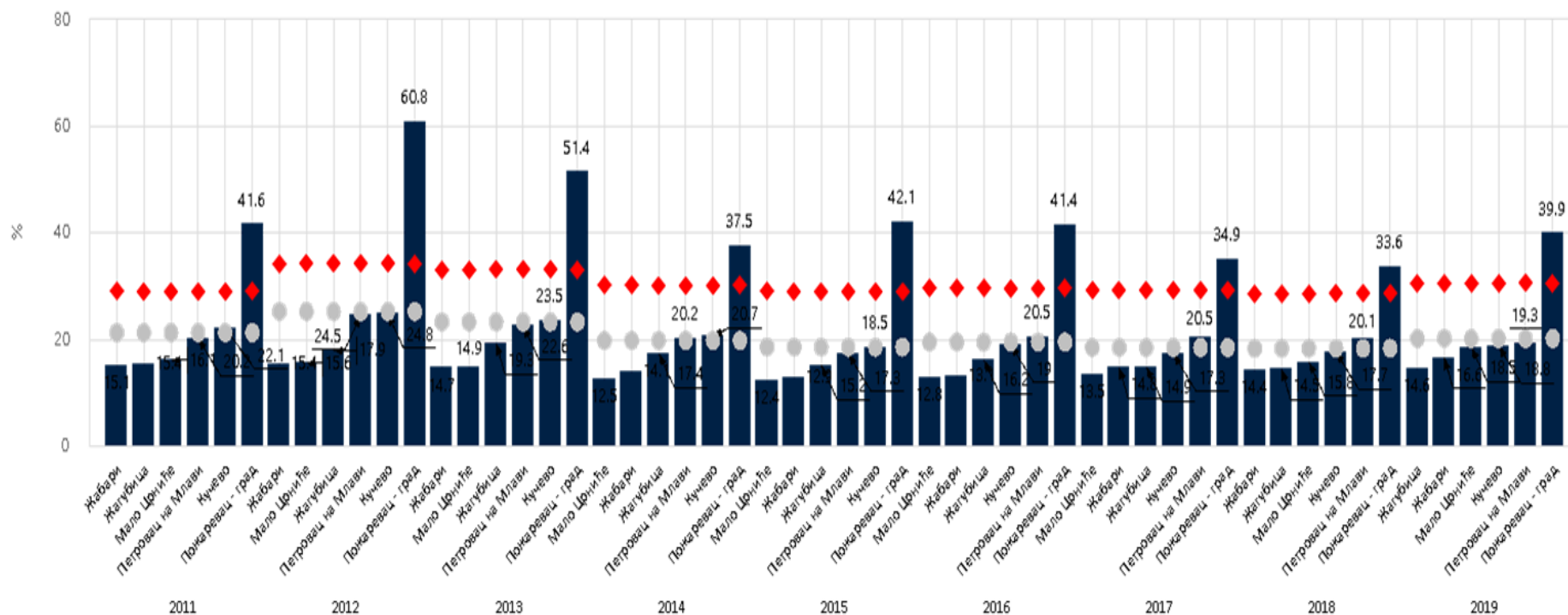
Након задавања услова, одабиром опције **Прикажи извештај**



на екрану ће се појавити резултат постављеног упита.

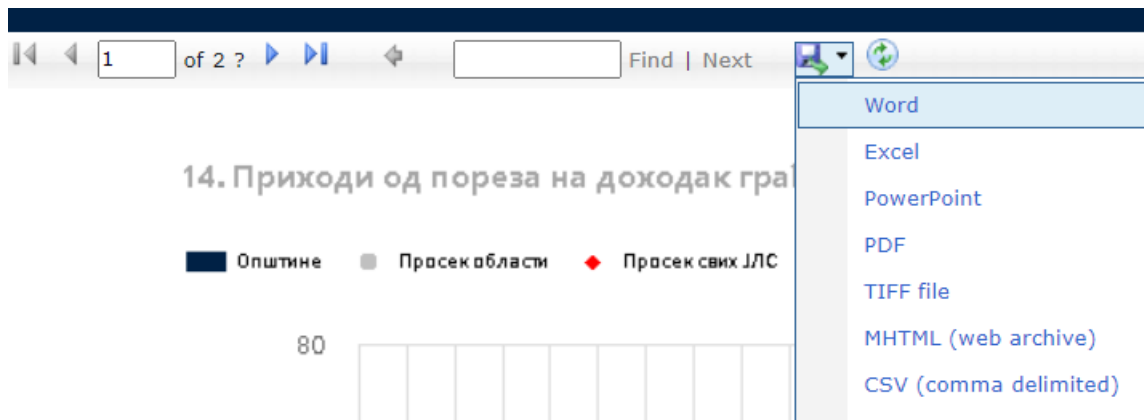
14. Приходи од пореза на доходак грађана, као % укупних прихода

■ Општине ● Прасек области ◆ Прасек свих ЈЛС



Општина	Област	Степен развијености	Назив индикатора	Јединица мере	Вредност индикатора								
					2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Мало Црниће	Браничевска област	IV група (испод 60% републичког просека)	14. Приходи од пореза на доходак грађана, као % укупних прихода	%	16.1	15.6	14.9	12.5	12.4	12.8	13.5	15.8	18.5
Жабари	Браничевска област	IV група (испод 60% републичког просека)	14. Приходи од пореза на доходак грађана, као % укупних прихода	%	15.1	15.4	14.7	14.1	12.9	13.1	14.8	14.4	16.6
Жагубица	Браничевска област	IV група (испод 60% републичког просека)	14. Приходи од пореза на доходак грађана, као % укупних прихода	%	15.4	17.9	19.3	17.4	15.2	16.2	14.9	14.5	14.6
Кучево	Браничевска област	IV група (испод 60% републичког просека)	14. Приходи од пореза на доходак грађана, као % укупних прихода	%	22.1	24.8	23.5	20.7	18.5	19	17.3	17.7	18.8
Петровац на Млави	Браничевска област	IV група (испод 60% републичког просека)	14. Приходи од пореза на доходак грађана, као % укупних прихода	%	20.2	24.5	22.6	20.2	17.3	20.5	20.5	20.1	19.3
Пожаревац - град	Браничевска област	I група (изнад републичког просека)	14. Приходи од пореза на доходак грађана, као % укупних прихода	%	41.6	60.8	51.4	37.5	42.1	41.4	34.9	33.6	39.9

У циљу даље обраде извештаја омогућено је преузимање података у неком од понуђених формата одабиром опције означене на слици доле.



Своје предлоге, сугестије и коментаре на рад Аналитичког сервиса ЈЛС , корисници могу упутити на мејл: rsip.podaci@rsip.gov.rs.